

2015-11-19
Tjänsteskrivelse

Dnr
2015-2888

Kontor
Miljökontoret

Handläggare
Carolina Hillerdal Ljungqvist

carolina.hillerdal@sodertalje.se

Miljönämnden

Remiss om återställande av fiskvandring svägar i Södertälje kommun

Ext dnr 15/298 (KS)

Sammanfattning av ärendet

Sverigedemokraterna har genom Tommy Blomqvist och Tommy Hansson motionerat om återställning av fiskvägar i Södertälje kommun. I motionen föreslås kartläggning av möjligheter att återskapa fiskvandring svägar, samverkan mellan aktörer, planering och åtgärder för återskapande av fiskvandring svägar.

Miljökontoret anser att det motionen för fram redan är en del i den pågående processen att forma en övergripande vattenplan för kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2015-11-19

Motion från Tommy Blomqvist och Tommy Hansson (SD)

Ärendet

Tommy Blomqvist och Tommy Hansson (SD) har ställt en motion till kommunfullmäktige angående återställning av fiskvägar i Södertälje kommun (KS Dnr 15/298). Motionen har av kommunfullmäktige remitterats till Miljönämnden för svar senast 31 december 2015.

I motionen föreslår Sverigedemokraterna:

- att kommunen tillsammans med sportfiskarna och andra intressenter kartlägger möjligheten att återskapa fiskvandring svägar inom kommunen,

- att kommunen i samverkan med grannkommunerna, Sportfiskarna och andra intressenter undersöker möjligheten att återskapa fiskvandringar som berör flera kommuner och länsstyrelsen.
- att kommunen utformar en plan för återskapandet av möjliga fiskvandringar inom kommunen.
- att kommunen genomför återskapandet enligt utformad plan.

Arbetet med att återställa fiskvägar ryms inom arbetet med Södertälje kommuns vattenplan som är under utarbetande. Arbetet med att ta fram en vattenplan för kommunens naturvatten finns som åtgärd 1 i Södertälje kommuns miljöprogram under kapitlet Mark och Vatten. Enligt åtgärden ligger ansvaret hos miljönämnden. Miljökontoret erhöll 2014 750 tkr från LOVA (statliga medel för lokala vattenvårdsprojekt) för att i samarbete med Nykvarns kommun ta fram ett förslag till vattenplan för kommunerna, förslag till åtgärdsplan för god status i Bränningeåns avrinningsområde samt att utvärdera utförda vattenvårdsåtgärder inom jordbruk och avloppshantering inom Stavbofjärdens avrinningsområde. Arbetet med vattenplanen utgår från vattendirektivet (2000/60/EG) och de regionala åtgärdsprogram som tas fram av vattenmyndigheten för Norra Östersjön. Ett förslag till vattenplan för Södertälje kommun och åtgärdsförslag för Bränningeåns avrinningsområde beräknas vara färdigt till våren 2016. I det fortsatta arbetet kommer motsvarande åtgärdsförslag att tas fram för övriga avrinningsområden som finns inom kommunen.

Kommunen är en viktig aktör i genomförandet av vattendirektivet. Syftet med arbetet med vattendirektivet och Södertälje kommuns vattenplan är att samtliga kommunens vattenförekomster ska uppnå miljö kvalitetsnormen God ekologisk status till utsatt tidpunkt (2015, 2021 eller 2027). I det begreppet ingår att vattendragen skall vara fria från vandringshinder för fisk och andra vattenlevande organismer. Ansvaret för att åtgärda vandringshinder ligger enligt den nationella och regionala vattenförvaltningen i första hand på länsstyrelsen, men kommunen är en viktig aktör och har möjlighet att på eget initiativ driva restaureringsåtgärder i samarbete/samråd med t. ex. markägare, fiskevårdsföreningar och verksamhetsutövare. Enligt remissen till det regionala åtgärdsprogrammet har kommunen ansvar för vandringshinder i det kommunala vägnätet, t. ex. vägtrummor. Dessutom kan kommunen i de fall där kommunen är markägare eller innehavare av vattendom för dammkonstruktioner även ha ett större ansvar som verksamhetsutövare eller markägare. I arbetet med vattenplanen ingår att identifiera åtgärdsbehov för vattendragen och att föreslå åtgärder.

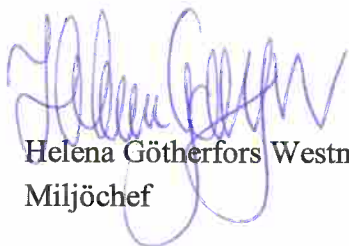
Miljönämnden har lyft arbetet med vattenplanen till kommunstyrelsen (Dnr 2015-3063) för att få en bredare förankring inom kommunens olika kontor och hos de berörda kommunala bolagen. Miljönämnden föreslås vara samordnande för arbetet med att ta fram vattenplanen. Vattenplanen med åtgärdsförslag för de olika avrinningsområdena föreslås utgöra underlag för verksamhetsplanering. Förslaget till vattenplan kommer att gå ut på remiss innan beslut fattas.

Samarbete över de administrativa gränserna inom vattnets naturliga avrinningsområde och mellan olika aktörer är en av grundförutsättningarna i arbetet med vattendirektivet. För att identifiera åtgärdsbehoven för Bränningeåns avrinningsområde har ett samrådsmöte hållits under hösten 2014 då bland annat sportfiskarna, Södertälje amatörfiskeklubb, markägare och länsstyrelsen var inbjudna. Dialog har även förts direkt med representant för Sportfiskarna regionalt och länsstyrelsen. Naturcentrum och kommunekologen på miljökontoret bedriver ett aktivt naturvårdande arbete och har i samarbete med bl. a. sportfiskarna tidigare genomfört restaureringsåtgärder i Vaskabäcken och Moraån. Därutöver förs kontinuerligt dialog med olika företrädare för fiskevårdsintressen. Miljökontoret välkomnar fortsatt samarbete runt dessa frågor.

Mellankommunalt samarbete finns genom att Södertälje kommun är medlem i bland annat Trosaåns vattenvårdsförbund, Mälarens vattenvårdsförbund och genom samarbetet med Nykvarns kommun för framtagandet av vattenplanen och åtgärdsprogram för Bränningeåns avrinningsområde.

Miljökontorets förslag till beslut

Miljönämnden antar miljökontorets yttrande som sitt eget.

Helena Götherfors Westman
Miljöchef

Beslutet expedieras till:

Akten

Kommunstyrelsen

REMISS

150929

KS

Diarienummer 15/298

Till Miljönämnden

Från Tommy Blomqvist och Tommy Hansson (SD)

För yttrande senast 31 december 2015

Innehåll **Motion av Tommy Blomqvist och Tommy Hansson (SD)
”Återställande av fiskvandringar i Södertälje kommun”**

Kommentar Motion väckt vid kommunfullmäktige 28/9 -15, remitteras till miljönämnden för svar **senast 31 december 2015.**

På uppdrag av kommunstyrelsens ordförande

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -09- 28	
Dnr	Rnr

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -06- 16	
Dnr	Rnr

Sverigedemokraterna

Catte

SÖDERTÄLJE KOMMUN MILJÖKONTORET	
Ink.	2015 -09- 30
Dnr	75-2888-7

Motion till kommunfullmäktige

Återställande av fiskvandringvägar i Södertälje kommun

Sportfiske är en gammal fin tradition i Sverige och många fritidsfiskare ser detta som sin största hobby. Det är även en aktivitet där man kommer ut i naturen vilket genererar fysisk aktivitet. Många fritidsfiskare har organiserat sig i föreningen Sportfiskarna i Stockholms län med mindre lokala fiskeföreningar som har cirka 4700 medlemmar.

På grund av människans inverkan på miljön så har flera fiskarter svårt att ta sig till sina gamla lekplatser eller andra platser där fisken uppehåller sig tillfälligtvis. I flera fall har detta omöjliggjorts av människans bebyggelse.

Av många skäl måste processen att åtgärda vandringshindren i våra vatten nu påbörjas, bland annat för att rädda akut hotade fiskarter som ål och för att nå våra uppsatta miljömål. Många av de hinder som byggts av människan är numera värda att bevara, men detta behöver inte utgöra hinder för återskapandet av forna fiskvandringvägar i våra vattendrag.

Sportfiskarna på Gotland har exempelvis byggt fiskvägar i flera vattendrag där kulturmiljön också bevarats. Man kan i regel hitta lösningar som fungerar både för fisken och för bevarandet av kulturmiljön. De senaste åren har Sportfiskarna, olika länsstyrelser och andra aktörer genomfört en rad restaureringsprojekt i vattendrag landet runt.

Många av dessa åtgärder har genomförts i anslutning till kulturmiljöer som exempelvis gamla kvarnar, äldre dammar, i stadskärnor eller i bruksmiljöer. Det är i regel fullt möjligt att i samråd med ägaren bygga fungerande fiskvägar utan att på något sätt rasera kulturmiljöerna. I många fall innebär även återställandet av vandringsvägen att man kan lyfta fram det ursprungliga kulturminnesmärket då exempelvis påbyggda betongfundament rivs ut.

Det finns många exempel på att påbyggda vattenkraftverk är det verkliga ingreppet i en ursprunglig kulturmiljö. Att återskapa vandringsvägar har naturligtvis en kostnad. I dagsläget kan olika åtgärder finansieras via exempelvis medel från Havs- och vattenmyndigheten, LONA, Bra Miljöval eller Europeiska fiskerifonden. Men då omfattningen av vandringshinder är stor finns helt klart behov av att hitta mer finansiering för de fall då ägaren själv inte har möjlighet att bekosta åtgärder.

Det finns många skäl till att det nu är dags att åtgärda vandringshindren i våra vatten. Vi är idag långt ifrån att nå något av de vattenrelaterade miljömålen. Sverige är vidare ålagt att uppfylla EU:s vattendirektiv om att alla vatten ska uppnå "god ekologisk status". Vattendirektivet innebär rent konkret att vi ska åtgärda våra vatten för att skapa mer biologiskt liv och öka fiskbestånden.

Genom att återskapa fria vandringsvägar förbättras på många platser möjligheterna för hotade fiskarter som vildlax, ål och asp. Dessutom får vi ett förbättrat sportfiske för det betydande antal kommuninvånare som årligen sportfiskar.

Ofta tillför byggandet av en fiskväg ett större värde till platsen. Man kan exempelvis få en vacker strömsträcka vid en gammal kvarndamm.

Med hänvisning till ovanstående föreslår därför Sverigedemokraterna:

Att: Kommunen tillsammans med Sportfiskarna och andra intressenter kartlägger möjligheten att återskapa fiskvandningsvägar inom kommunen.

Att: kommunen i samverkan med grannkommunerna, Sportfiskarna och andra intressenter undersöker möjligheten att återskapa fiskvandningsvägar som berör flera kommuner och Länsstyrelsen.

Att: kommunen utformar en plan för återskapandet av möjliga fiskvandningsvägar inom kommunen.

Att: kommunen genomför återskapandet enligt utformad plan.

Södertälje den 5 juni 2015

Tommy Blomqvist (SD)
gruppledare

Tommy Hansson (SD)
vice gruppledare